

## ÎNCHEIERE

24 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului  
Judecători

Valeriu Doagă,  
Dumitru Mardari, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Postu Elizaveta împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul cu privire la contestarea refuzului de recalculare a pensiei și obligarea efectuării recalculării pensiei pentru limita de vârstă,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 13 octombrie 2015,

### C O N S T A T Ă :

La 20 ianuarie 2014, Postu Elizaveta a înaintat cererea de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul cu privire la contestarea refuzului de recalculare a pensiei și obligarea efectuării recalculării pensiei pentru limita de vârstă.

În motivarea cererii a invocat faptul că, din 24 ianuarie 1992 este beneficiară de pensie pentru limită de vârstă, însă a continuat să lucreze în cadrul Primăriei s. Andrușul de Sus, r-nul Cahul în calitate de paznic la grădinița de copii.

Potrivit certificatului nr. 38 din 18 iulie 2013, eliberat de Primăria s. Andrușul de Sus, r-nul Cahul, în perioada anilor 1992-2008 a primit salariu conform calculelor existente și în baza registrelor de evidență a retribuițiilor i-au fost calculate și transferate la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul contribuțiile de asigurări sociale.

Menționează că, având în vedere, că ultima a fost încadrată în câmpul muncii până în luna februarie 2009 s-a mărit considerabil stagiul de cotizare și s-a modificat venitul ei asigurat, ceea ce generează recalcularea pensiei pentru limită de vârstă în conformitate cu legislația în vigoare.

Notează reclamanta că, la data de 13 decembrie 2013 s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul cu o cerere prealabilă la care a anexat originalul certificatului nr. 38, eliberat de Primăria s. Andrușul de Sus, r-nul Cahul privind calculele de salariu, prin care a solicitat recalcularea pensiei. Însă la 19 decembrie 2013 a primit refuz din motivul că este beneficiară de pensie pe limită de vârstă din 12 februarie 1992, explicându-i-se modul de calculare a pensiei pe limită de vârstă fără a i se răspunde la cerința de recalculare a pensiei în legătură cu majorarea stagiului de cotizare.

Invocă reclamanta că, refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul în

acest sens este unul formal, evaziv și ilegal, deoarece nu a fost luat în calcul certificatul de salariu anexat la cererea prealabilă, care a fost eliberat ulterior datei stabilirii pensiei, prin care a făcut trimitere la prevederile art. 16 alin. (4) și art. 54 al Legii cu privire la asigurarea cu pensii de stat în RM nr. 437-XII din 27.12.1990.

Mai menționează reclamanta că, în pofida faptului că după dobândirea dreptului la pensie pentru limită de vârstă a continuat să lucreze până la data de 01 februarie 2009 și nu a beneficiat de recalculările din anii 1994, 1996, 1997 și 1998 în temeiul Legii cu privire la asigurarea cu pensii de stat în RM nr. 437-XII din 27 decembrie 1990.

Consideră ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul din 17 decembrie 2013 nr. 4618 din considerentele că, a fost încadrată în câmpul muncii până în anul 2009, stagiul de cotizare fiind majorat considerabil, fapt care a și generat corespunzător și modificarea venitului său asigurat.

Cere reclamanta recunoașterea ilegalității refuzului Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul din 17 decembrie 2013 sub nr. 4618 privind recalcularea pensiei și obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul să efectueze recalcularea pensiei pentru limita de vârste, reieșind din creșterea venitului asigurat.

La 07 octombrie 2014, reclamanta Postu Elizaveta, a înaintat cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat recalcularea pensiei în legătură cu transferul la altă categorie de pensie, reieșind din creșterea venitului asigurat.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 15 octombrie 2014 s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Postu Elizaveta, s-a recunoscut ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul din 17 decembrie 2013 sub nr. 4618 privind recalcularea pensiei și s-a obligat Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul să efectueze recalcularea pensiei în privința lui Postu Elizaveta în legătură cu transferul la altă categorie de pensie, reieșind din creșterea venitului asigurat.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond s-a bazat pe cercetarea completă, a tuturor probelor prezente și a constatat că, cerințele invocate în acțiune, se încadrează în prevederile legii.

La 13 noiembrie 2014, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, cerând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărîre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, cât și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 13 octombrie 2015 s-a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale ca fiind nefondat și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Cahul din 15 octombrie 2014.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate. Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărîre legală și întemeiată.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel Casa Națională de Asigurări

Sociale a declarat recurs prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea a deciziei Curții de Apel Cahul din 12 octombrie 2015.

La 23.02.2016, Postul Elizaveta a înaintat referință prin care a solicitat declararea ca fiind inadmisibil a recursului înaintat de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din data de 13.10.2015 a fost expediată recurentului la data de 17.12.2015. Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 425 CPC, consideră recursul depus la data de 30.12.2015 în termen.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se va decide în lipsa acesteia.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a reiterat argumentele de fapt expuse în cererea de apel și anume, neaplicarea normelor de drept material și procedural pertinente cauzei.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificînd motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificîndu-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

#### D I S P U N E:

Recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Valeriu Doagă

Judecători

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea